EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2023/1884

(2023. gada 10. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0121/2023),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta ("Institūts") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tā 2021. finanšu gada galīgais budžets bija 8 692 878 EUR, t. i., par 12,17 % lielāks nekā 2020. gadā;

B. tā kā Revīzijas palātas ziņojumā par Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta 2021. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādīts, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Institūta gada pārskati ir ticami un pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi;

C. tā kā dzimumu līdztiesība ir viena no Savienības pamatvērtībām, kas noteiktas LES 2. pantā; tā kā LESD 8. pantā ir noteikts, ka Savienība visās savās darbībās tiecas novērst nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem un sekmēt vienlīdzību, nosakot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas principu;

D. tā kā dzimumu līdztiesību Savienībā ir īpaši ietekmējušas Covid pandēmijas sekas, karš Ukrainā un regress dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību jomā, jo īpaši seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistīto tiesību (*SRHR*) jomā vairākās dalībvalstīs; tā kā pastāv risks, ka augošās enerģijas cenas un dzīves dārdzība kopumā nesamērīgi ietekmēs sievietes; tā kā tas var vēl vairāk padziļināt nevienlīdzību un kavēt dzimumu līdztiesību; tā kā ir jāturpina pētījumi par to, kā dzimumus ietekmē enerģētiskā nabadzība Savienībā; tā kā dzimumu līdztiesības indekss 2022. gadā visā Savienībā ir 68,6 un salīdzinājumā ar 2021. gadu ir palielinājies tikai par 0,6 punktiem, kas liecina, ka Savienības virzība uz dzimumu līdztiesību ir lēna,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2021. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis attiecībā uz kārtējā gada saistību apropriācijām bija 98,92 %, t. i., par 1,18 % augstāks nekā 2020. gadā; norāda, ka kārtējā gada maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 71,39 %, t. i., par 3,44 % zemāks nekā 2020. gadā;

2. norāda, ka Institūta galīgā budžeta apmēru nosaka pirmais budžeta grozījums 971 698 EUR apmērā, kas nozīmē budžeta palielinājumu par 12 % salīdzinājumā ar sākotnējo 2021. gadam piešķirto budžetu, un otrais budžeta grozījums 375 000 EUR apmērā, kas atbilst 4,14 % samazinājumam, kuru Institūta valde pieņēma gada beigās konstatēto ar Covid-19 saistīto ietaupījumu dēļ;

3. atzīst, ka Institūta pārnestie pamatdarbības izdevumi 2022. gadā palielinājās līdz 54,79 % (2021. gadā – 49,49 %);

([1]) OV C 141, 29.3.2022., 123. lpp.

Sniegums

4. atgādina, ka Institūts tika izveidots, lai sekmētu un stiprinātu dzimumu līdztiesības veicināšanu Savienībā; uzsver Institūta būtisko lomu dzimumu līdztiesības veicināšanā Savienībā, piemēram, nodrošinot pētījumus un datus, un to, ka šī uzdevuma veikšanā Institūts ir izrādījies nozīmīgs un efektīvs; tāpēc uzsver, ka Institūta rīcībā ir jābūt pietiekamiem un stabiliem finanšu resursiem un cilvēkresursiem, lai tas spētu veikt savus uzdevumus; atgādina, ka Institūta uzdevums ir apkopot, analizēt un izplatīt informāciju par dzimumu līdztiesību, kā arī izstrādāt, analizēt, izvērtēt un izplatīt metodiskus līdzekļus, lai atbalstītu dzimumu līdztiesības integrēšanu visās Savienības politikas jomās un no tām izrietošajās valstu politikas jomās; mudina uz sadarbību starp Institūtu un citām Savienības aģentūrām;

5. konstatē, ka Institūts izmanto atsevišķus galvenos snieguma rādītājus attiecībā uz darbības mērķiem, lai novērtētu pievienoto vērtību, ko nodrošina tā darbības; ar gandarījumu norāda, ka Institūts 2021. gadā izpildīja 96,62 % no savas darba programmas, tādējādi sasniedzot 2021.–2023. gada vienotajā programmdokumentā noteiktos mērķus;

6. norāda, ka 2021. gadā Institūts publicēja ziņojumu, kurā analizēta Covid-19 pandēmijas ietekme uz intīmā partnera vardarbības upuriem, un veica pirmo plašo apsekojumu, kurā apkopoja pierādījumus par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz neformālo aprūpi un darba un privātās dzīves līdzsvaru, labbūtību, nodarbinātību un darba apstākļiem; norāda arī to, ka, izstrādājot dzimumu līdztiesībai piešķirto resursu izsekošanas instrumentu, Institūts ir pabeidzis "soli pa solim" izklāstītas rīkkopas izstrādi dzimumu līdztiesības principa ievērošanai budžeta plānošanā, kuras mērķis ir palīdzēt vadošajām iestādēm integrēt dzimumu līdztiesības aspektu dalītas pārvaldības gadījumā; turklāt norāda, ka Institūts ir sagatavojis Savienības līdzekļiem un valstu budžetiem paredzētu rīkkopu par publisko iepirkumu, kurā ievērota dzimumu līdztiesība, tādējādi papildinot Komisijas sociāli atbildīga publiskā iepirkuma sistēmu;

7. norāda, ka Institūts visu gadu stiprināja sadarbību ar Savienības aģentūrām, jo īpaši ar Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru (*FRA*) un Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondu (*Eurofound*); pieņem zināšanai Institūta iesaisti tieslietu un iekšlietu aģentūru tīklā saistībā ar reaģēšanu uz Covid-19 krīzi un Savienības solidaritāti ar Ukrainu; pieņem zināšanai arī Institūta iesaistīšanos ES aģentūru tīklā zinātnisko konsultāciju sniegšanai (*EU-ANSA*), jo īpaši kvantitatīvo apsekojumu datu kopā un sociālekonomiskajā kopā; aicina Institūtu turpināt attīstīt sinerģiju (piemēram, attiecībā uz cilvēkresursiem, ēku pārvaldību, IT pakalpojumiem un drošību), sadarbību un labas prakses apmaiņu ar citām Savienības aģentūrām, lai uzlabotu efektivitāti;

8. atzinīgi vērtē Institūta un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas pašreizējo sadarbību; uzsver vērtīgo ieguldījumu, ko Institūts var sniegt visām Parlamenta komitejām, lai dzimumu līdztiesības aspektu labāk integrētu visās Savienības politikas jomās; atzīst Institūta specializāciju un situācijas izpratni, jo īpaši datu sniegšanā un dalībvalstu politikas novērtēšanā;

Personāla politika

9. norāda, ka 2021. gada 31. decembrī bija aizpildīti 96 % no štatu sarakstā iekļautajām amata vietām un darbā bija pieņemti 26 pagaidu darbinieki no Savienības budžetā apstiprinātajiem 27 pagaidu darbiniekiem (tāds pats amata vietu skaits kā 2020. gadā); norāda, ka tika izsludināti 12 uzaicinājumi iesniegt pieteikumus, tostarp četri attiecībā uz līgumdarbinieku amata vietām, pieci – pagaidu darbinieku amata vietām, viens – norīkota valsts eksperta vietu un divi – praktikantu vietām; uzsver, ka 2021. gadā darbinieku mainība bija 11 %; pieņem zināšanai personālresursu pārbaudi, konstatējot, ka 77,6 % Institūta darbinieku veic pamatdarbības uzdevumus, 14,5 % sniedz administratīvo atbalstu un 7,9 % veic neitrālām operācijas; konstatē, ka 2021. gada 27. maijā tika pieņemti jauni noteikumi par vidējā līmeņa vadītājiem;

10. pieņem zināšanai līdzsvaroto dzimumu sadalījumu augstākajā vadībā (2 vīrieši (50 %) un 2 sievietes (50 %)) un nelīdzsvaroto dzimumu pārstāvību valdē (6 vīrieši (19 %) un 26 sievietes (81 %)) un kopumā darbinieku vidū (12 vīrieši (29 %) un 30 sievietes (71 %)); atkārtoti aicina Institūtu turpmāk nodrošināt dzimumu līdzsvaru; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdzsvaru, izvirzot kandidātus Institūta valdes locekļa amatam;

11. norāda, ka Institūts, nerēķinot pieteikumus uz praksi un norīkotu valstu ekspertu vietām, 2021. gadā saņēma 513 pieteikumus, no kuriem 68 % bija iesniegušas sievietes un 32 % – vīrieši; atzinīgi vērtē to, ka augstākā līmeņa vadītāju vidū ir panākts dzimumu līdzsvars, taču pauž bažas par šī līdzsvara trūkumu darbinieku vidū kopumā; atzinīgi vērtē to, ka Institūts kopš 2021. gada aktīvi iesaistās ES aģentūru tīkla (*EUAN*) Daudzveidības un iekļautības darba grupā, un dažādos pasākumus, kas veikti, lai uzlabotu daudzveidību un iekļautību pašā Institūtā;

12. norāda, ka 2021. gadā Institūts vienojās par viena gada līguma parakstīšanu ar uzņēmumu "*UAB Manpower Lit*" par pagaidu darba aģentūras darbinieku nodrošināšanu; atgādina, ka Eiropas Savienības Tiesas 2021. gada 11. novembra spriedumā (lieta C-948/19) tika apstiprināta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/104/EK ([2]) piemērojamība Savienības decentralizētajām aģentūrām, kā arī princips, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret pagaidu darba aģentūru darbiniekiem un štata darbiniekiem, un ka Lietuvas Augstākā tiesa ņēma vērā minēto spriedumu; šajā sakarībā konstatē, ka nolīgtais uzņēmums "*UAB Manpower Lit*", sākot no 2022. gada, atteicās pagarināt līgumu par pagaidu darba aģentūras darbinieku nodrošināšanu;

13. iesaka piešķirt Institūtam vairāk darbinieku un pietiekamu finansējumu, ņemot vērā paša institūta veikto vajadzību novērtējumu, lai tas spētu tikt galā ar strauji augošo tehniskās palīdzības pieprasījumu skaitu, kuri saistīti ar integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai, piemēram, lai steidzami reaģētu uz to, ka vairākās dalībvalstīs un visā pasaulē saasinās dažādu un secīgu sociālo, ekonomisko un klimata krīžu ietekme uz sievietēm un dzimumu līdztiesību un pasliktinās situācija dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību jomā;

14. atzinīgi vērtē Institūta visaptverošo labbūtības politiku, kas paredz vairākus pasākumus ar mērķi atbalstīt tā darbinieku darba un privātās dzīves līdzsvaru, tāldarbu un veselīgu dzīvesveidu; attiecībā uz psiholoģisko atbalstu norāda, ka 2021. gadā tika pabeigta viena neatkarīga izmeklēšana saistībā ar apgalvojumu par psiholoģiski aizskarošu izturēšanos un tās rezultātā tika atlaists darbinieks, uz kuru šī izmeklēšana attiecās; atzinīgi vērtē Institūta visaptverošo personāla apmācības plānu; mudina Institūtu izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu politiku attiecībā uz darba un privātās dzīves līdzsvaru, profesionālo orientāciju visa mūža garumā un īpašu uz karjeras izaugsmi vērstas apmācības iespēju piedāvāšanu, dzimumu līdzsvaru visos personāla līmeņos, tāldarbu, tiesībām būt bezsaistē, ģeogrāfiskā līdzsvara uzlabošanu nolūkā panākt pienācīgu pārstāvību no visām dalībvalstīm un personu ar invaliditāti pieņemšanu darbā un integrāciju, kā arī vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšanu pret šīm personām un plašu viņu iespēju veicināšanu;

Iepirkums

15. norāda, ka 2021. gadā tika pabeigtas 47 administratīvā iepirkuma procedūras un 62 ar pamatdarbību saistīta iepirkuma procedūras; norāda, ka Institūts atjauninājа darbiniekiem paredzētās iepirkuma pamatnostādnes, tostarp kontrolsarakstus, iekšējos grafikus un procedūras posmus, lai uzlabotu iepirkuma darbību ietvaros sagatavoto dokumentu kvalitāti;

16. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka 2021. gadā Institūts veica nepareizus maksājumus (kopumā 12 200 EUR vērtībā) par rakstiskās tulkošanas pakalpojumu iegādi, lai gan šādi pakalpojumi nebija iekļauti attiecīgā uzaicinājuma izteikt ieinteresētību darbības jomā;

17. atgādina, ka ir svarīgi visās publiskā iepirkuma procedūrās nodrošināt godīgu konkurenci starp pretendentiem un iepirkt preces un pakalpojumus par vislabāko cenu, ievērojot pārredzamības, proporcionalitātes, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminēšanas principu; aicina ieviest Komisijas izstrādātos e-iepirkuma IT rīkus; prasa iepirkuma pamatnostādnēs no jauna precizēt procedūras un veidnes; ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu par to, ka nepilnību skaits publiskā iepirkuma procedūrās turpina pieaugt un ka šīs nepilnības joprojām ir lielākais nepareizu maksājumu cēlonis lielākajā daļā aģentūru;

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/104/EK par pagaidu darba aģentūrām (OV L 327, 5.12.2008., 9. lpp.).

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

18. pieņem zināšanai Institūta pašreizējos pasākumus un pastāvīgos centienus nodrošināt pārredzamību, interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un trauksmes cēlēju aizsardzību; norāda, ka Institūts beidz darbu pie interešu konflikta politikas izstrādes; norāda, ka 2021.–2023. gada krāpšanas apkarošanas stratēģija 2021. gadā tika sekmīgi īstenota saskaņā ar saistīto rīcības plānu un pamatojoties uz *OLAF* sniegto metodiku; atzinīgi vērtē to, ka 2021. gadā tika rīkotas arī vairākas apmācības ētikas un integritātes jomā, kā arī informatīvas sesijas par krāpšanas novēršanu; uzstāj, ka ir jāievieš vai regulāri jāatjaunina sistemātiski noteikumi par pārredzamību, neatbilstību, interešu konfliktiem, nelikumīgu lobēšanu un virpuļdurvju efektu;

19. norāda, ka Institūts savā tīmekļa vietnē publicēja direktores un lielākās daļas valdes locekļu *CV* un interešu deklarācijas; atgādina par *CV* un interešu deklarāciju publicēšanas svarīgumu; aicina Institūtu publicēt visu valdes locekļu *CV* un interešu deklarācijas;

Iekšējā kontrole

20. atzinīgi vērtē pasākumus, ko Institūts 2021. gadā veicis iekšējās kontroles sistēmas stiprināšanas nolūkā; šajā sakarībā norāda, ka ir pārskatīta *ex post* pārbaužu veikšanas procedūra; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka kopš 2021. gada septembra ir veiktas *ex post* pārbaudes un ir pabeigta attiecīgā darbība, kas saistīta ar Revīzijas palātas konstatējumu; atzinīgi vērtē arī to, ka Institūts ir atjauninājis savu kvalitātes nodrošināšanas politiku, nosakot konkrētus projektu kontroles pasākumus;

21. ar bažām norāda uz Revīzijas palātas konstatējumiem, kuros uzsvērtas vairākas nepilnības pārvaldības un kontroles sistēmu jomā; norāda, ka pirmais konstatējums ir saistīts ar darbā pieņemšanas procedūru, kuras rezultātā tika apdraudēti pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principi, un otrais konstatējums informē par tādām nepilnībām vienā norīkoto valsts ekspertu atlases procedūrā, kuras mazina šīs procedūras objektivitāti un liecina par nepilnībām Institūta iekšējā kontrolē; norāda, ka trešais konstatējums ir saistīts ar iepirkuma procedūru, kurā visi vērtēšanas komisijas locekļi bija vienas un tās pašas administratīvās vienības darbinieki, kas neatbilst Finanšu regulas 150. panta 3. punktam; atgādina, ka ar procedūru saistītie trūkumi darbā pieņemšanas procedūrās apdraud pārredzamības un vienlīdzīgas attieksmes principu; prasa Institūtam uzlabot savu iekšējo darbā pieņemšanas procedūru, lai padarītu skaidrāku vērtēšanas procesu un paziņojumus par vakancēm;

22. norāda, ka saskaņā ar Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta (*IAS*) stratēģisko iekšējās revīzijas plānu 2019.–2021. gadam 2021. gadā kopumā tika veiktas 1 800 kontroles darbības attiecībā uz 40 darījumu izlasi, kopumā pārbaudot budžeta līdzekļus 920 776 EUR apmērā; norāda, ka galīgie rezultāti liecina, ka ieviestā iekšējās kontroles sistēma nodrošina darījumu atbilstību finanšu noteikumiem un iekšējām procedūrām; norāda, ka ziņojumā bija iekļauti četri ieteikumi iekšējās kontroles uzlabošanai nelielu trūkumu novēršanas nolūkā; atzinīgi vērtē to, ka Institūts ir pilnībā īstenojis visus ieteikumus, tostarp tādus, kas sniegti iepriekšējos gados, un ka *IAS* 2022. gada februārī slēdza ar tiem saistītās darbības;

23. norāda, ka tika veikts īpašs iekšējās kontroles novērtējums par 2021. gadu saskaņā ar Institūta iekšējās kontroles sistēmu un iekšējās kontroles novērtēšanas pamatnostādnēm; ņem vērā minētajā novērtējumā gūto secinājumu, ka visi principi ir ieviesti un darbojas, kā paredzēts, un attiecībā uz iekšējās kontroles sistēmas 2., 3. un 5. elementu ir konstatēti seši nelieli trūkumi; aicina Institūtu pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šo trūkumu novēršanā panākto progresu; atzinīgi vērtē pasākumus, ko Institūts īstenojis, lai mazinātu riskus, tostarp attiecībā uz sensitīvām funkcijām;

24. aicina Institūtu vēl vairāk pastiprināt iekšējās kontroles mehānismus, cita starpā izveidojot iekšēju korupcijas novēršanas mehānismu;

Digitalizācija un zaļā pārkārtošanās

25. pieņem zināšanai Institūta centienus nodrošināt izmaksu ziņā efektīvu un videi nekaitīgu darba vietu; konstatē, ka Institūts ir izveidojis komandējumu pārvaldības rīku, lai varētu uzraudzīt braucienu radītās CO_2 emisijas; pieņem zināšanai, ka 2021. gada monitorings liecina, ka Institūta komandējumi ir radījuši CO_2 emisijas 8 tonnu apmērā; norāda, ka Institūts vairākos līgumu veidos ir iekļāvis ar vides pasākumiem saistītas prasības; atzinīgi vērtē Institūta apņemšanos savās telpās Viļņā uzstādīt fotoelementu paneļus, lai uzlabotu ēkas vidisko sniegumu un izmantotu tikai zaļus enerģijas avotus; ar interesi norāda, ka Institūts ir iegādājies lietotni, kas palīdzēs tam sekot līdzi savai vidiskajai pēdai, un ka šai lietotnei būtu jāsāk darboties 2022. gadā; aicina Institūtu informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par situācijas attīstību šajā jautājumā;

26. pieņem zināšanai, ka Institūts 2021. gadā pilnībā digitalizēja savus galvenos procesus, ieviešot elektroniskas darbplūsmas un e-parakstu; pieņem zināšanai Institūta IKT drošības politikas un informācijas pārvaldības politikas atjaunināšanu; atzinīgi vērtē Institūta atbildi, ka tas ir ieviesis kiberdrošības sistēmu un īstenojis vairākus pasākumus kiberdrošības jomā, tādus kā daudzfaktoru autentifikācijas sistēma un IT grupas dalībniekiem paredzēta apmācība drošības jomā; mudina Institūtu veikt regulārus IT infrastruktūras riska novērtējumus un regulāri nodrošināt kiberaizsardzības revīzijas un testus;

Darbības nepārtrauktība Covid-19 krīzes laikā

27. norāda, ka Institūts ātri pielāgojās, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību saskaņā ar pārskatīto vienoto programmdokumentu; atzinīgi vērtē darbu, ko Institūts veicis, atbalstot Portugāli un Slovēniju kā Padomes prezidentvalstis, proti, nodrošinot jaunus datus dzimumu līdztiesības jomā kā pamatu attiecīgajiem Padomes secinājumiem par Covid-19 sociālekonomisko ietekmi uz dzimumu līdztiesību; norāda, ka tieslietu un iekšlietu aģentūru tīklā ir apspriestas kopīgas iniciatīvas saistībā ar reaģēšanu uz Covid-19 un darbības nepārtrauktības plāniem; atzinīgi vērtē to, ka Institūts 2022. gada jūlijā atjaunināja savu darbības nepārtrauktības plānu;

28. mudina Institūtu īstenot praksē pieredzi, kura Covid-19 pandēmijas laikā gūta darbinieku braucienu jomā, lai labāk organizētu sanāksmes, pasākumus un intervijas, ko nākotnē attālināti varētu veikt efektīvāk nekā klātienē;

Citi komentāri

29. atzinīgi vērtē Institūta centienus veicināt tā publisko pamanāmību, izmantojot preses brīfingus, paziņojumus presei, mediju kampaņas, piemēram, 16 aktīvisma dienas, un ciešus kontaktus ar žurnālistiem; pieņem zināšanai Institūta uzlabotos rādītājus attiecībā uz sociālajiem medijiem un mediju pieprasījumiem;

30. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2023. gada 10. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([3]).

([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0190.